

ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
**Personal Financial Knowledge of the Students at Kasetsart
University Sriracha Campus**

ศิรินุช อินละคร และ สิทธิเดช บำรุงทรัพย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Sirinuch Inlakorn and Sitthidej Bamrungsap
Kasetsart University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: sirinuch.in@ku.th

*****

บทคัดย่อ

ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลมีความสำคัญต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล ซึ่งส่งผลต่อความกินดีอยู่ดีของบุคคล งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้การเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลได้แก่ ความรู้ทั่วไป การออมและการกู้ยืม ประกันภัย การลงทุน และการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาจำนวน 428 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมในระดับต่ำ นิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับปานกลางในด้านความรู้ทั่วไปและด้านประกันภัย ในขณะที่นิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับต่ำในด้านการออมและการกู้ยืม ด้านการลงทุน และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ 2) นิสิตเพศหญิงมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่านิสิตเพศชาย นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่น นิสิตที่เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมและความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในทุกด้านสูงกว่านิสิตที่เรียนสาขาอื่น และ 3) นิสิตที่เรียนสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจจะทำให้โอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับสูงเพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: การเงินส่วนบุคคล; ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล; นิสิตมหาวิทยาลัย

* วันที่รับบทความ : 30 กันยายน 2567; วันแก้ไขบทความ 22 ตุลาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 24 ตุลาคม 2567

Abstract

Personal financial knowledge is essential for personal financial management, which affects an individual's well-being. The objectives of this research were to: 1) study the level of personal financial knowledge among university students; 2) compare the differences in the level of personal financial knowledge among university students classified by personal factors; and 3) examine factors influencing university students' personal financial knowledge. Personal financial knowledge includes general finance knowledge, saving and borrowing, insurance, investments, and investments for retirement. Data collection was conducted using a questionnaire. The sample consisted of 428 undergraduate students at Kasetsart University, Sriracha Campus. The statistical analysis used in this research consisted of percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA, and logistic regression analysis.

The research results found that 1) University students had overall personal financial knowledge at a low level. Their knowledge in terms of general finance knowledge and insurance was revealed to be at a moderate level, while knowledge in saving and borrowing, investing, and retirement investment remained low.

2) Female students demonstrated a higher level of overall personal financial knowledge than male students. Second-year students had higher overall personal financial knowledge than students from other years. Students studying in the fields related to business administration had a higher overall personal financial knowledge and a better comprehension of personal finance than students from different fields of study across all aspects. And 3) Students studying in the fields related to business administration tended to have better opportunities to enhance their personal financial knowledge to a higher level.

Keywords: Personal Finance; Personal Finance knowledge; University Students

บทนำ

สภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สภาวะโรคระบาด รวมทั้งสภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเช่น สภาวะสังคมสูงวัย ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความกินดีอยู่ดีของบุคคล นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีเทคโนโลยีทางการเงินรูปแบบใหม่ทำให้การบริหารการเงินส่วนบุคคลทำได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในปัจจุบันบุคคลจึงให้ความสนใจและใส่ใจในการบริหารการเงินบุคคลอย่างรอบด้านมากขึ้น เนื่องจากการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นทักษะที่สำคัญ การที่บุคคลสามารถบริหารการเงินบุคคลอย่างรอบด้านจะส่งผลให้บุคคลมีความกินดีอยู่ดีและมีความมั่นคงทางการเงิน (Lusardi and Messy, 2023 : 1-11) จากแนวคิดของ Kapoor, Dlabay, Hughes, and Hart (2019) ระบุขอบเขตของการบริหารการเงินส่วนบุคคลไว้ว่าครอบคลุมถึงการวางแผนการรายรับรายจ่าย การจัดการหนี้สิน การตัดสินใจเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การประกันภัย การลงทุน และการวางแผนเกษียณอายุและการวางแผนจัดการทรัพย์สิน

ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลเป็นพื้นฐานหลักส่วนหนึ่งในการบริหารการเงินบุคคล มีงานวิจัยที่พบว่าความรู้ทางการเงินส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล เช่น Chen and Volpe (1998 : 107-128) Lusardi (2019 : 1-8) ศิรดา บุญเรือง (2566) ศิริสุข อินละคร (2563 : 78-90) และเอเธยา ชนะภัยและสุธาวัลย์ พุกษ์อำไพ (2565 : 200-208) ดังนั้นความรู้การเงินส่วนบุคคลจึงมีความจำเป็นสำหรับบุคคลด้วย โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นกลุ่มคนสำคัญในการพัฒนาประเทศ และนิสิตนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยสะสมความมั่งคั่ง ซึ่งกลุ่มคนในช่วงวัยสะสมความมั่งคั่งเป็นช่วงวันที่ต้องมีการบริหารการเงินในหลายๆ ด้านได้แก่การวางแผนสร้างครอบครัว การวางแผนซื้อทรัพย์สิน การวางแผนการออมและการลงทุน การวางแผนประกัน การวางแผนการเงินเพื่อเกษียณอายุ และการวางแผนภาษี (ศิริสุข อินละคร, 2559) ดังนั้นนิสิตนักศึกษาควรมีความรู้ทางการเงินที่ดีในการนำไปใช้ในการบริหารการเงินที่ดีได้อย่างรอบด้านและจะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตนักศึกษา สังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่อไปด้วย นอกจากนี้หากนิสิตนักศึกษาที่มีการบริหารการเงินที่ดีจะช่วยลดโอกาสในการเกิดปัญหาทางการเงินเช่น ปัญหาเงินไม่พอใช้ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาไม่มีเงินออม เป็นต้น ซึ่งปัญหาทางการเงินเหล่านี้เป็นปัญหาที่อาจจะส่งผลเสียต่อสังคมและเศรษฐกิจได้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป และงานวิจัยนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาในการออกแบบหลักสูตรหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ทางการเงินของนิสิตนักศึกษาได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้การเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย และมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัยนี้คือนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973:

1088) โดยค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน แต่ได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 428 คนเพิ่มจากขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่คำนวณได้ร้อยละ 10 เพื่อให้ความคลาดเคลื่อนลดลง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามออนไลน์ใน Google Form และส่งให้กลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามมี 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ สาขาที่เรียน ชั้นปี การทำงานพิเศษ การลงทุน การเรียนรู้การเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล เป็นคำถามแบบตัวเลือก (Multiple-choice questions) จำนวน 20 ข้อ โดยคำถามครอบคลุมความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลใน 5 ด้านได้แก่ ความรู้ทั่วไป การออมและการกู้ยืม ประกันภัย การลงทุน และการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ

แบบสอบถามนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านและมีค่า IOC (Index Objective Congruence) ระหว่าง 0.67 - 1 และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนี้ โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่ามากกว่า 0.70

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) ในการแปลผลระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลมีเกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยเป็น 3 ได้ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80 คือระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับสูง 2) ค่าเฉลี่ยร้อยละ 60-79 คือระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับปานกลาง และ 3) ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 60 คือระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับต่ำ (Chen and Volpe, 1998 : 107-128)

2. การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมานที่ได้แก่สถิติ Independent sample t-test และ One way ANOVA F-test

3. การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยด้าน เพศ สาขาที่เรียน ชั้นปี การทำงานพิเศษ การลงทุน และการเรียนรู้การเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครองในการทำนายโอกาสของการมีความรู้ทางการเงินในระดับสูงและการมีความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมากำหนดคำถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลและกำหนดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยได้ ดังนี้

คำถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลอ้างอิงแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ จากแนวคิดของ Kapoor et al (2019) ที่ระบุการบริหารการเงินส่วนบุคคลไว้ได้แก่การวางแผนการรายรับรายจ่าย การจัดการหนี้สิน การตัดสินใจเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การประกันภัย การลงทุน และการวางแผนเกษียณอายุและการวางแผนจัดการทรัพย์สิน จากงานวิจัยของ Hauff, Carlander, Garling, and Nicolini (2020 : 543-564) ถามคำถามเรื่องอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ เงินกู้เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย การลงทุน การออมและการลงทุน การกู้ยืม การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ Delfin Ocampo, and Tiu (2024 : 23-45) คำถามเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงผลตอบแทน อัตราเงินเฟ้อ การคำนวณดอกเบี้ยแบบง่าย การกระจายความเสี่ยงในการลงทุน มูลค่าเงินตามเวลา และการคำนวณดอกเบี้ยทบต้น Cameron, Calderwood, Cox, Lim, and Yamaoka (2014 : 12-21) คำถามเกี่ยวกับความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ การหารายได้ การออม การใช้จ่าย และการใช้เครดิต และการบริหารเงิน Chen and Volpe (1998 : 107-128) คำถามเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป การออมและการกู้ยืม การประกันภัยและการลงทุน

ในการกำหนดตัวแปรข้อมูลทั่วไป ปัจจัยทางด้านเพศ จากงานวิจัยของ Ergun (2018 : 2-15) และงานของธนานพ ลีมีสุวรรณโรจน์ (2562) ที่พบว่าเพศมีผลต่อระดับความรู้ทางการเงิน ส่วนงานของ Cameron et al (2014 : 12-21) และพัชราภา อินทพรต, วัชวุฒม์ อยู่ในศีล และสิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ (2566 : 1-14) พบว่าเพศไม่มีผลต่อระดับความรู้ทางการเงิน ปัจจัยทางด้านสาขาที่เรียนงานวิจัยที่พบว่านิสิตที่เรียนสาขาบริหารธุรกิจหรือสาขาที่เกี่ยวข้องมีผลในทางบวกต่อระดับความรู้ทางการเงินได้แก่งานวิจัยของ Cameron et al (2014 :12-21) Ergun (2018 : 2-15) Lantara and Kartini (2015 : 247-256) และ Delfin et al (2024 : 23-45) ปัจจัยทางด้านชั้นปี Delfin et al (2024 : 23-45) และ Chen and Volpe (1998 : 107-128) พบว่านิสิตในแต่ละชั้นปีมีความรู้ทางการเงินในระดับที่แตกต่างกัน โดยนิสิตชั้นปี 3 มีความรู้ทางการเงินสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่นๆ

ส่วนปัจจัยทางด้านการทำงานพิเศษ จากงานวิจัยของพัชราภา อินทพรต และคณะ (2566 : 1-14) พบว่าประสบการณ์ทำงานไม่มีผลต่อระดับความรู้ทางการเงิน ในขณะที่ Chen and Volpe (1998 : 107-128) พบว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานนานกว่าจะมีความรู้ทางการเงินสูงกว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ปัจจัยทางด้านการเรียนรู้การเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครอง Ergun (2018 : 2-15) พบว่าในการเรียนรู้ทางการเงินจากเพื่อนหรือจากมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลมากกว่าการเรียนรู้ทางการเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครอง

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 428 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.72 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 30.17 ศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสาขาบริหารธุรกิจร้อยละ 51.24 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 76.96 ไม่ได้ทำงานพิเศษ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 59.41 ไม่มีการลงทุน และร้อยละ 54.34 ไม่ได้เรียนรู้การลงทุนจากพ่อแม่ผู้ปกครอง

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิจัยระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย จากการวิเคราะห์ร้อยละของนิสิตที่ตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินได้ถูกต้องพบว่านิสิตมหาวิทยาลัยมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.90) โดยหากจำแนกตามความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลใน 5 ด้าน พบว่านิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับปานกลางในด้านความรู้ทั่วไปทางการเงินส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 74.33) และด้านประกันภัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 60.95) ในขณะที่นิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับต่ำในด้านการออมและการกู้ยืม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.44) ด้านการลงทุน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.20) และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.90)

ตารางที่ 1 ระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย

	คำถาม	ร้อยละ	ระดับความรู้ทางการเงิน
1	ความรู้ทั่วไป		
	ความสำคัญของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล	55.58	ต่ำ
	การวัดความมั่งคั่งของบุคคล	70.66	ปานกลาง
	งบแสดงฐานะทางการเงินส่วนบุคคล	82.02	สูง
	การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	89.05	สูง
	ค่าเฉลี่ยด้านความรู้ทั่วไป	74.33	ปานกลาง
2	การออมและการกู้ยืม		
	การใช้จ่ายเกินตัว	72.11	ปานกลาง
	แนวคิดดอกเบี้ยทบต้น	54.34	ต่ำ
	เงินสำรองยามฉุกเฉิน	44.21	ต่ำ
	กองทุนรวมตลาดเงิน/การบริหารเงินสด	79.75	ปานกลาง
	บัตรเครดิต	52.48	ต่ำ
	สินเชื่อเพื่อการบริโภค	29.54	ต่ำ
	ค่าเฉลี่ยด้านการออมและการกู้ยืม	55.44	ต่ำ
3	การประกันภัย		
	แนวคิดของการประกันภัย	85.33	สูง
	รูปแบบของประกันชีวิต	36.57	ต่ำ
	ค่าเฉลี่ยด้านการประกันภัย	60.95	ปานกลาง
4	การลงทุน		
	แนวคิดความเสี่ยงและผลตอบแทน	67.35	ปานกลาง
	ความรู้เกี่ยวกับตลาดการเงิน	20.87	ต่ำ
	การลงทุนในตราสารหนี้	63.02	ปานกลาง
	การลงทุนในกองทุนรวม	51.65	ต่ำ
	การลงทุนในตราสารทุน	51.86	ต่ำ
	การลงทุนที่ได้ประโยชน์ทางภาษี	52.48	ต่ำ
	ค่าเฉลี่ยด้านการลงทุน	51.20	ต่ำ
5	การลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ		
	กองทุนประกันสังคม	37.81	ต่ำ
	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	61.16	ปานกลาง
		ค่าเฉลี่ยด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ	49.48
	ค่าเฉลี่ยโดยรวมความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล	57.90	ต่ำ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิต
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไป	ความรู้ทั่วไป	การออมและ การกู้ยืม	การประกันภัย	การลงทุน	การลงทุนเพื่อ การเกษียณอายุ	ความรู้ทาง การเงินส่วนบุคคลโดยรวม
เพศ						
ชาย	0.74	0.52	0.60	0.50	0.44	0.56
หญิง	0.75	0.58	0.62	0.51	0.54	0.60
	0.31	8.02*	0.78	0.54	11.13*	6.08*
ชั้นปี						
1	0.73	0.52	0.58	0.50	0.49	0.56
2	0.82	0.64	0.64	0.61	0.55	0.66
3	0.72	0.54	0.63	0.50	0.45	0.57
4	0.68	0.49	0.57	0.40	0.47	0.51
	7.49*	11.38*	1.65	15.52*	2.25	19.18*
นิสิตที่เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจ						
ใช่	0.79	0.60	0.64	0.58	0.52	0.63
ไม่ใช่	0.69	0.50	0.58	0.44	0.47	0.52
	49.10*	18.49*	25.00*	3.99*	44.07*	3.04*
นิสิตที่ทำงานพิเศษ						
ใช่	0.68	0.49	0.57	0.40	0.47	0.51
ไม่ใช่	0.76	0.57	0.62	0.54	0.50	0.60
	0.39	2.83	0.25	0.36	0.92	0.49
นิสิตที่มีการลงทุน						
ใช่	0.74	0.56	0.58	0.55	0.49	0.59
ไม่ใช่	0.75	0.55	0.63	0.48	0.49	0.57
	0.20	0.24	3.57	8.34*	0.00	0.97
นิสิตที่เรียนรู้ทางการเงินจากพ่อแม่ผู้ปกครอง						
ใช่	0.71	0.56	0.60	0.50	0.51	0.57
ไม่ใช่	0.77	0.55	0.61	0.52	0.48	0.58
	7.38*	0.41	0.04	1.17	1.43	0.60

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลพบว่า นิสิตเพศหญิงมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่าเพศชาย นิสิตเพศหญิงมีความรู้ด้านการออม และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุสูงกว่านิสิตเพศชาย นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่นๆ โดยนิสิตชั้นปีที่ 2 มีความรู้ด้านความรู้ทั่วไป ด้านการออมและการกู้ยืม ด้านการลงทุน และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ สูงกว่านิสิตชั้นปีอื่นๆ นิสิตที่เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่านิสิตสาขาอื่นและนิสิตที่เรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในทุกๆ ด้านสูงกว่านิสิตที่เรียนสาขาอื่น

นิสิตที่ไม่ได้ทำงานพิเศษมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านการออมและการกู้ยืมสูงกว่านิสิตที่ทำงานพิเศษส่วนนิสิตที่มีการลงทุนมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านการลงทุนสูงกว่านิสิตที่ไม่มีการลงทุน นิสิตที่ไม่ได้เรียนรู้การเงินจากพ่อแม่มีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลทั่วไปสูงกว่านิสิตที่เรียนรู้การเงินจากพ่อแม่

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัยพบว่าตัวแปรที่ทำนายโอกาสการมีความรู้ทางการเงินโดยรวมในระดับสูงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สาขาที่เรียนและชั้นปี โดยนิสิตที่เรียนสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจจะทำให้ $\log(\text{Odds})$ เพิ่มขึ้น หรือโอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมในระดับสูงเพิ่มมากขึ้น นิสิตชั้นปีที่ 4 จะทำให้ $\log(\text{Odds})$ ลดลง หรือโอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมในระดับสูงลดลง

หากพิจารณาความรู้ทางการเงินในแต่ละด้านพบว่า นิสิตที่เรียนสาขาบริหารธุรกิจมีโอกาสที่จะมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านความรู้ทั่วไป ด้านการออมและการกู้ยืม ด้านการประกันภัย และด้านการลงทุนในระดับสูงเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตเพศชายมีโอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุในระดับสูงลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตชั้นปีที่ 4 มีโอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านการลงทุนในระดับสูงลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสิตที่มีการลงทุนมีโอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านการประกันภัยระดับสูงลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่มีการเรียนรู้การเงินจากพ่อแม่มีโอกาสการมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านความรู้ทั่วไป ด้านการประกันภัย และด้านการลงทุนในระดับสูงลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตมหาวิทยาลัย

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม					
	ความรู้ทั่วไป	การออมและการกักตุน	การประกันภัย	การลงทุน	การลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ	ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวม
สาขาที่เกี่ยวกับบริหารธุรกิจ	0.748*	0.522*	1.039*	1.160*	0.236	0.940*
เพศชาย	0.047	-0.333	-0.249	0.153	-0.634*	-0.252
ชั้นปีที่ 1	0.050	-0.355	0.643	-0.385	-0.216	-0.437
ชั้นปีที่ 2	-0.050	0.356	-0.644	0.386	0.215	0.437
ชั้นปีที่ 3	-0.303	-0.265	0.542	-0.372	-0.433	-0.322
ชั้นปีที่ 4	-0.455	-0.307	-0.299	-0.769*	-0.494	-0.777*
นิสิตที่ทำงานพิเศษ	-0.236	-0.436	0.229	-0.213	-0.339	-0.352
นิสิตที่มีการลงทุน	-0.264	-0.152	-0.867*	0.186	-0.101	-0.175
นิสิตที่เรียนรู้การเงินจากพ่อแม่	-0.510*	0.099	-0.780*	-0.361	0.179	-0.220
constant	0.976*	0.989*	2.036*	0.646	1.697*	0.892*
Adjust R ²	0.0404	0.0446	0.0699	0.1168	0.0412	0.1022
Chi-square	24.16	25.88	23.37	74.27	22.71	66.74

หมายเหตุ:

- 1) ค่าในตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β)
- 2) * ระดับนัยสำคัญที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลที่พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมในระดับต่ำ โดยนิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับปานกลางในด้านความรู้ทั่วไปทางการเงินส่วนบุคคลและด้านประกันภัย ในขณะที่นิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับต่ำในด้านการออมและการกักตุน ด้านการลงทุน และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ หากเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ศึกษาระดับความรู้ทางการเงินในกลุ่มนักศึกษาที่พบว่ากลุ่มนักศึกษามีความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ งานของพัชรภา อินพรต และคณะ (2566 : 1-14) และ Ergun (2018 : 2-15) จะเห็นได้ว่านิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชามีความรู้ทางการเงินในระดับต่ำหากเทียบกับนักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ และหากเปรียบเทียบผลการศึกษาคำถามความรู้ทางการเงินของกลุ่มอื่นได้แก่ งานวิจัยของศุภกัญชัยฤทธิ์ และอรจันท์ ศิริโชติ (2566 : 617-630) ที่พบว่าบุคคลในวัยทำงานมีความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มคนในวัยทำงานได้มีการบริหารการเงินส่วนบุคคลในทุกด้าน แต่นิสิตมหาวิทยาลัยยัง

ไม่ได้มีการบริหารการเงินในทุกด้านและยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล จากการศึกษาเปรียบเทียบผลการศึกษาระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลจะเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตเพื่อที่จะได้ใช้เป็นพื้นฐานในการบริหารการเงินส่วนบุคคลของนิสิตต่อไปในอนาคต

จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า นิสิตเพศหญิงมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนานพ ลิ้มสุวรรณโรจน์ (2562) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ergun (2018 : 2-15) ที่พบว่านักศึกษาในกลุ่มประเทศยุโรปเพศชายมีความรู้ทางการเงินในระดับมากและงานของ Cameron et al (2014 : 12-21) และพัชราภา อินพรต และคณะ (2566 : 1-14) พบว่าเพศไม่มีผลต่อระดับความรู้ทางการเงิน ปัจจัยทางด้านเพศจึงเป็นปัจจัยที่ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่านิสิตชั้นปีที่ 2 มีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย Delfin et al (2024 : 23-45) และ Chen and Volpe (1998 : 107-128) พบว่านิสิตชั้นปี 3 มีความรู้ทางการเงินสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่นๆ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลที่พบว่านิสิตที่เรียนสาขาที่เกี่ยวข้องกับบริหารธุรกิจมีระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลโดยรวมสูงกว่านิสิตที่เรียนในสาขาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตที่เรียนสาขาบริหารธุรกิจมีระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในด้านความรู้ทั่วไป ด้านการออม และการกู้ยืม ด้านการประกันภัย และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ สูงกว่านิสิตที่เรียนสาขาอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายๆ งาน เช่น Delfin et al (2024 : 23-45) Cameron et al (2014 : 12-21) Lantara and Kartini (2015 : 247-256) Chinen and Endo (2012 : 33-45) และ Chen and Volpe (1998 : 107-128) ทั้งนี้เนื่องจากรายวิชาในหลักสูตรบริหารธุรกิจหรือสาขาที่เกี่ยวข้องมีรายวิชาที่เกี่ยวกับการเงินพื้นฐานหรือการเงินส่วนบุคคลส่งผลให้นิสิตมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น ดังนั้นการส่งเสริมความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลหรือการเงินและการลงทุนในหลักสูตรจึงมีความจำเป็นในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางการเงินให้แก่นิสิต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาที่เรียน ซึ่งผลจากงานวิจัยนี้เพิ่มเติมหลักฐานเชิงวิชาการที่ว่านิสิตที่เรียนสาขาบริหารธุรกิจหรือสาขาที่เกี่ยวข้องมีผลในทางบวกผลต่อระดับความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล นอกจากนี้ในการวิจัยครั้งต่อไปควร

เพิ่มเติมปัจจัยส่วนบุคคล เช่น รายได้ต่อเดือน ที่มาของรายได้ ข้อมูลรายได้ของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตมีความรู้ระดับต่ำในด้านการออมและการกักตุน ด้านการลงทุน และด้านการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลหรือการลงทุน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการออกแบบหลักสูตรหรือกิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ทางการเงินบุคคลให้ครอบคลุมในทุกด้าน

3. ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตชั้นปีที่ 4 มีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลในระดับต่ำ ทางมหาวิทยาลัยควรเร่งส่งเสริมความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลให้แก่นิสิตชั้นปีที่ 4 เนื่องจากนิสิตกลุ่มนี้กำลังจะจบการศึกษาและเริ่มทำงานจึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารการเงินส่วนบุคคล นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังพบว่านิสิตที่เรียนสาขาบริหารธุรกิจมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลสูงกว่านิสิตที่เรียนสาขาอื่น ดังนั้นหลักสูตรที่ไม่เกี่ยวกับสาขาบริหารธุรกิจควรพิจารณาให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อส่งเสริมความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลให้แก่นิสิต

เอกสารอ้างอิง

- ธนานพ ลิ้มสุวรรณโรจน์. (2562). *การวางแผนทางการเงินของนักศึกษามัธยมศึกษาปลายในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์). คณะสถิติประยุกต์: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พัชรภา อินทพรต, วัชวุฒม์ อยู่ในศิล และสิรินธร สินจินดาวงศ์. (2566). *ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันระดับอุดมศึกษาเอกชน*. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*. 7 (4), 1-14.
- ศิรดา บุญเรือง. (2566). *การศึกษาองค์ประกอบที่เสริมสร้างชีวิตทางการเงินที่ดี (Financial Well-Being) ของพนักงานเจเนอเรชันวายในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. วิทยาลัยการจัดการ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิรินุช อินละคร. (2559). *การเงินบุคคล*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิรินุช อินละคร. (2563). *การวิเคราะห์ทักษะทางการเงินของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา*. *วารสารสหศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*. 6 (2), 78-90.

- ศุภักคุณ ชัยฤทธิ และ อรจันทร์ ศิริโชติ. (2566). อิทธิพลของความรู้ทางการเงิน การรับรู้ทางการเงิน และการรับรู้ทางสังคมที่มีต่อการวางแผนเกษียณของบุคคลวัยทำงานในจังหวัดสงขลา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 9 (3), 617-630.
- เอธยา ชนะภัย และสุธาวัลย์ พฤกษ์อำไพ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเนอเรชันวาย. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*. 11 (2), 200-208.
- Cameron, M. P., Calderwood, R., Cox, A., Lim, S., & Yamaoka, M. (2014). Factors associated with financial literacy among high school students in New Zealand. *International Review of Economics Education*. 16, 12–21.
- Chen, H., & Volpe, R. (1998). An analysis of personal financial literacy among college students. *Financial Services Review*. 7, 107–128.
- Chinen, K., & Endo, H. (2012). Effects of attitude and background on students' personal financial ability: A United States survey. *International Journal of Management*. 29 (1), 33–45.
- Delfin, Lourence Jr & de Ocampo, Beata Maria & Tiu, Tomas. (2024). Does Business Education Affect Financial Literacy? Evidence from the UP Visayas College of Management Students. *Philippine Academy of Management E-Journal*. 7 (1), 23-45.
- Ergun, K. (2018). Financial Literacy among university students: A study in eight European countries. *International Journal of Consumer Studies*. 42 (1), 2-15.
- Hauff, J.C., Carlander, A., Garling, T., & Nicolini, G. (2020). Retirement Financial Behaviour: How Important Is Being Financially Literate?. *Journal of Consumer Policy*. 43 (3), 543-564.
- Kapoor, J.R., Dlabay, L.R., Hughes, R.J., & Hart, M. (2019). *Personal Finance*. (13th Edition). New York: McGraw Hill.
- Lantara, I. W., & Kartini, N. K. R. (2015). Financial Literacy among university students: Empirical Evidence from Indonesia. *Journal of Indonesian Economy and Business*. 30 (3), 247-256.
- Lusardi, A. (2019). Financial Literacy and the Need for Financial Education: Evidence and Implications. *Swiss Journal of Economics and Statistics*. 155, 1-8.
- Lusardi A, Messy F-A. (2023). The importance of financial literacy and its impact on financial wellbeing. *Journal of Financial Literacy and Wellbeing*. 1 (1), 1-11.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd Edition). New York: Harper and Row Publications.